

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 769
van **MAAIKE DE VREESE**
datum: 19 maart 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Terreurslachtoffers - Ondersteuning

Op 22 maart herdenken we de slachtoffers van de aanslag door IS in Brussel. Het is dan exact 5 jaar geleden dat 32 mensen om het leven kwamen in de luchthaven van Zaventem en het metrostation Maalbeek. Er raakten bijna 700 mensen gewond.

Op dit moment lijkt het erop dat in september 2022 het proces over de aanslagen in Brussel plaatsvindt voor assisen. De slachtoffers krijgen dan te maken met juridische vragen, met hun rol in een monsterproces,.... Het gaat dus ook om een enorme inspanning om die ondersteuning te leveren.

Het is goed om die Vlaamse ondersteuning als zodanig in kaart te brengen zodat dat niet zonder meer meegenomen wordt met alle federaal-juridische aspecten in de mediatieke draaikolk die dan ongetwijfeld zal ontstaan. Vandaar al een vrij vroege vraag naar cijfers. Allicht op dit moment veeleer een vraag naar gegevensstructuur, waarbij de cijfers pas later echt zullen oplopen.

1. Kan de minister een tabel aanleveren met per dienst (bv. slachtofferonthaal in een justitiehuis) de aanvragen tot ondersteuning tot nu toe?
2. Kan de minister een tabel aanleveren met een uitsplitsing naar brede types van vragen tot ondersteuning?
3. Kan de minister de gegevens in deze tabellen m.b.t. buitenlandse slachtoffers nog eens afzonderlijk weergeven per nationaliteit? Of - indien eenvoudiger - ze al dadelijk in die tabellen verbijzonderen?
4. Dit zal gepaard gaan met een sterke personeelsinzet.

Kan de minister een inschatting geven van de personeelsinzet in het afgelopen kwartaal?

ANTWOORD

op vraag nr. 769 van 19 maart 2021

van **MAAIKE DE VREESE**

1. Het is de dienst slachtofferonthaal van de plaats waar het onderzoek gevoerd wordt, die ondersteuning biedt aan de slachtoffers. Voor de Vlaamse justitiehuisen gaat het dan om het Nederlandstalige justitiehuis van Brussel die de slachtoffers van de aanslagen in 2016 ondersteunt.

Sinds 2016 ondersteunt het justitiehuis van Brussel in dit dossier 683 slachtoffers en nabestaanden. Het justitiehuis van Brussel kreeg hiervoor tijdelijk versterking van een aantal justitieassistenten van de diensten slachtofferonthaal van de justitiehuisen van Turnhout, Hasselt en Oudenaarde.

2. Het aanbod dat de dienst slachtofferonthaal kan bieden aan slachtoffers, is zeer divers en is steeds op maat van het slachtoffer. In grote lijnen heeft het betrekking op de informatieverstrekking en de bijstand tijdens de hele gerechtelijke procedure.

In het kader van dit dossier deden de slachtoffers al meermaals een beroep op het aanbod van de dienst slachtofferonthaal. Hieronder vindt u een niet-exhaustief overzicht:

- Algemeen:
 - o Het geven van algemene en specifieke informatie over de gerechtelijke procedure
 - o Hercontactname met de slachtoffers en na(ast)bestaanden op verschillende tijdstippen in de procedure.
- Juni 2016: Justitieassistenten gaven bijstand aan de familie van overleden slachtoffers bij de ontmoetingen met de wetsgeneesheren en de identificatiedienst van de slachtoffers (DVI)
- Vanaf juni 2016: Organisatie van de burgerlijke partijstellingen
 - o Organisatie van de ontmoetingen met de onderzoeksrechters
 - o Ondersteuning van het federaal parket m.b.t. logistiek aspect
 - o Bijstand aan de personen tijdens deze ontmoetingen
- Oktober 2016: Collectieve informatiesessies voor de burgerlijke partijen (georganiseerd door het federaal parket) waarbij justitieassistenten instonden voor:
 - o Logistiek aspect
 - o Opvang, informatie en ondersteuning van aanwezige burgerlijke partijen
- Justitieassistenten ondersteunden slachtoffers bij de teruggave van persoonlijke voorwerpen en overtuigingsstukken die in beslag genomen waren
- Mei en juni 2017: Justitieassistenten gaven bijstand bij de collectieve sessies voor het bekijken van de opname van de informatiesessies van oktober 2016 voor de personen die nog geen burgerlijke partij waren of niet aanwezig konden zijn op de informatiesessies georganiseerd in oktober 2016
- Sinds mei 2017: In samenwerking met de slachtoffercel van het federaal parket stonden de justitieassistenten de slachtoffers bij bij het bekijken van de beelden van de bewakingscamera's op de plaats van de aanslagen
- April 2018: Collectieve informatiesessies voor de burgerlijke partijen (georganiseerd door het federaal parket) waarbij justitieassistenten instonden voor:
 - o Ondersteuning van het federaal parket m.b.t. het logistieke aspect

- o Opvang, informatie en ondersteuning van aanwezige burgerlijke partijen
 - September 2018: Justitieassistenten gaven bijstand aan de aanwezigen op de informatiesessies die de FOD Justitie organiseerde voor de slachtoffers om te kunnen antwoorden op individuele vragen over onder andere schadevergoedingsdossiers en verzekeringen.
 - Vanaf april 2019: Justitieassistenten stonden bij inzage van het strafdossier in voor:
 - o Onthaal en informatie
 - o Bijstand tijdens de inzage
 - December 2020: Justitieassistenten gaven bijstand tijdens de zitting van de Raadkamer aan de burgerlijke partijen
3. Ook buitenlandse slachtoffers en nabestaanden kunnen beroep doen op het aanbod. Een overzicht van de nationaliteiten van de slachtoffers en nabestaanden die beroep deden op het aanbod:

Nationaliteit slachtoffer	Aantal
Amerikaanse	33
Beninse	1
Birmaanse	1
Britse	4
Chinese	2
Columbiaanse	2
Congo (Dem. Rep.)	4
Cypriotische	1
Finse	1
Franse	4
Georgische	1
Guatemalteekse	2
Guinese	1
Hongaarse	2
Indische	11
Indonesische	1
Iraanse	1
Israelische	2
Italiaanse	13
Japanse	2
Maltese	1
Mauritaanse	1
Nederlandse	13
Pakistaanse	1
Poolse	3
Portugese	2
Roemeense	2
Slowaakse	1
Spaanse	6
Tsjechische	1

4. De dienst slachtofferonthaal in Brussel bestaat uit 3 voltijds werkende justitieassistenten. Ze werden nog door 4 collega's uit andere justitiehuisen

bijgestaan. Gezien het grote aantal slachtoffers – maar met een spreiding van bijstand in de tijd – werd er dikwijls, zoals u hierboven kan lezen, gewerkt met collectieve informatiesessies. Veel slachtoffers hebben ook nood aan die ondersteuning van andere slachtoffers. Anderen worden liever individueel bijgestaan. De justitiehuisen proberen hun aanbod daar op af te stemmen.

Voor de bijstand tijdens het proces zal ik tijdelijk extra justitieassistenten aanwerven omdat dit een zeer intensieve begeleiding van 9 maand tot een jaar zal vergen. De dienst slachtofferonthaal moet ook haar werk kunnen voortzetten, en andere slachtoffers bijstaan, vandaar dat een versterking noodzakelijk zal zijn. De inschatting van het aantal nieuwe wervingen wordt momenteel gemaakt, maar is niet evident gezien de startdatum van het proces nog niet bekend is en ik bijgevolg nog geen zicht heb op het aantal slachtoffers dat effectief opnieuw beroep zal doen op de dienst slachtofferonthaal tijdens het proces.